

EVALUERING av konkurranseporteføljen

Innhold

Sammendrag	4
1. Innledning	6
1.1. Bakgrunn for evalueringen	6
1.2. Mandat	6
2. Metode, innsamling av data, analyse og prosess	8
2.1. Spørreundersøkelsene	8
2.2. Kriterier for evaluering	8
2.3. Arbeidsprosess	9
3. Oversikt over dagens NM-arrangementer	10
3.1. NM brass	12
3.2. NM janitsjar	13
3.3. NM skolekorps brass og janitsjar	14
3.4. NM korpsdrill	15
4. Funn og analyse	16
4.1. Respondentene	16
4.2. Hva NM bør være?	17
4.3. Fortsette som før?	18
4.4. Betydelige endringer?	18
5. Styrker, svakheter, muligheter og utfordringer	20
5.1. Styrker og utfordringer med NM brass	20
5.2. Styrker og utfordringer med NM janitsjar	21
5.3. Styrker og utfordringer med NM skolekorps (brass og janitsjar)	21
5.4. Styrker og utfordringer med NM korpsdrill	22
5.5. Synlighet	23
5.6. Økonomi	25
5.7. Reglement	26
5.8. Spilleberettigelse - Hvem kan delta i NM?	28
6. Anbefalinger og tiltak	30

Sammendrag

Norges Musikkorps Forbund (NMF) har gjennomført en omfattende evaluering av konkurranseporteføljen, som omfatter fem nasjonale mesterskap: NM brass, NM janitsjar, NM skolekorps brass, NM skolekorps janitsjar og NM korpsdrill. Bakgrunnen for evalueringen var et landsmøtevedtak i 2024 som ba om en helhetlig gjennomgang av konkurransene med fokus på kapasitet, utviklingspotensial og organisering.

Evalueringen bygger på spørreundersøkelser, deltakerevalueringer og åpne innspill fra medlemmer og korps. Undersøkelsen viser at 79,7 % av medlemmene er fornøyde med dagens NM-arrangementer, men det er også tydelige signaler om behov for justeringer, særlig knyttet til lokasjon, økonomi og reglement. Medlemmene fremhever at NM først og fremst bør være en arena for musikalsk utvikling, læring og fellesskap, mer enn en ren konkurransearena.

Noen hovedfunn:

- NM-arrangementene har stor verdi som møteplass og inspirasjonsarena, men kostnader til reise og opphold er en barriere for mange.
- Reglementet oppleves som hensiktsmessig, men dagens praksis utfordrer prinsippet om rettferdighet, særlig i voksenkorpskonkurransene.
- Det er behov for tydeligere rammer for hvem som kan delta, og for å styrke fellesskap og attraktivitet i arrangementene.

På bakgrunn av evalueringen har utvalget kommet med noen anbefalinger.

Utvalget anbefaler blant annet å:

- Innføre spilleberettigelse som prinsipp for deltakelse i NM, med klare retningslinjer for dobbeltspilling og vikarbruk.
- Definere og innarbeide fair play i konkurransenes formål.
- Utarbeide en kravspesifikasjon for arrangørsteder, med tydelige forventninger til lokaler, overnatting og frivillige.
- Innføre reisefordelingsmodell for alle NM-arrangementer for å redusere kostnadsforskjeller.
- Videreføre dagens gjennomføringsmodell for NM brass og NM janitsjar
- Utrede muligheten for felles NM skolekorps for å styrke fellesskap og økonomi.
- For NM korpsdrill: økt fokus på troppsklasser, harmonisering av reglement med internasjonale regler og satsing på dommerutdanning.

Evalueringen understreker at NM skal være et virkemiddel for fellesskap, trygghet, mestring og utvikling, og ikke et mål i seg selv. Tiltakene som foreslås skal bidra til å bevare tradisjonene, samtidig som arrangementene tilpasses fremtidige behov.

1. Innledning

1.1. Bakgrunn for evalueringen

Norges Musikkorps Forbund (NMF) gjennomfører fem årlige norgesmesterskap (NM); NM brass, NM janitsjar, NM skolekorps janitsjar, NM skolekorps brass og NM i korpsdrill. I tillegg gjennomføres det årlig rundt 30 ulike regionale konkurranser ute i NMFs åtte regioner.

Bakgrunn for evaluering er innsendt sak til Landsmøtet 2024 hvor seks korps fra NMF Øst, Rogaland og Hordaland ber om en gjennomgang av NM janitsjar i Trondheim. Innspill til Landsmøtet dreier seg om NM janitsjar, men alle NM-arrangementene er viktige for organisasjonen. Det var derfor ønskelig å se alle nasjonale mesterskap i en større sammenheng sett opp mot kapasitet og utviklingspotensiale. Landsmøtet fattet derfor følgende vedtak:

Vedtak sak 08.2024 A:

«Landsmøtet ber forbundsstyret gjennomgå og evaluere konkurranseporteføljen til Norges Musikkorps Forbund.»

For mange av våre medlemskorps er deltakelse i konkurranser en viktig del av aktiviteten. NMF har rundt 1600 medlemskorps hvor om lag 1/3 av musikkorpsene deltar regelmessig i konkurranser. Blant drillkorpsene er tallet betydelig høyere. Her er det over 80 % av de som holder på med drill som deltar på drillkonkurranser i løpet av en sesong. Noen av korpsene deltar kun i regionale konkurranser eller konkurranser arrangert av andre. For de korpsene som velger å delta i konkurranser, er dette et virkemiddel og mål for inspirasjon til videre utvikling. På drill er konkurranser en sentral del av aktiviteten.

1.2. Mandat

Med bakgrunn i landsmøtevedtaket, vedtok forbundsstyret den 24. januar 2025 følgende mandat:

Evaluering og gjennomgang av konkurranseporteføljen i Norges Musikkorps Forbund

Oppdrag/mandat

Landsmøtet 2024 vedtok i sak 8A følgende: «Landsmøtet ber forbundsstyret gjennomgå og evaluere konkurranseporteføljen til Norges Musikkorps Forbund. Oppdatering på arbeidet gis på ledermøtet.»

Organisering av arbeidet

For å følge opp vedtaket nedsettes det et evalueringsutvalg som består av:

- Rune Hannisdal, musikkssjef (leder arbeidet)
- Finn Arne Dahl Hanssen (sekretær)
- Janne-Christin Rabben
- Ingolf Rokseth
- Lise Hagen Rebbestad

Rammer og føringer

Evalueringsutvalget skal evaluere NMFs nasjonale kjernearrangementer; NM Brass, NM Janitsjar, NM skolekorps brass, NM skolekorps Janitsjar og NM korpsdrill. I tillegg gjennomfører de åtte regionene i NMF omlag 30 ulike regionale konkurranser i løpet av året. Det vil være naturlig at NMFs nasjonale kjernearrangementer sees i en sammenheng med disse konkurransene, og også med arrangement som ikke er i regi av NMF, for eksempel Siddis Brass. Det er imidlertid ikke en del av gruppens mandat å evaluere disse konkurransene.

Fremdriftsplan

Evalueringsutvalget skal ferdigstille sitt arbeid i løpet av 2025, med behandling i forbundsstyret i desember 2025. Det legges til grunn at det orienteres om arbeidet underveis i ledermøtene og forbundsstyremøtene.

2. Metode, innsamling av data, analyse og prosess

2.1. Spørreundersøkelsene

Det har vært benyttet tre ulike undersøkelser for innsamling av data: deltakerevaluering fra det enkelte mesterskap, undersøkelse spesifikt knyttet til evaluering av konkurranseporteføljen og en åpen portal. De to første undersøkelsene ble gjennomført i det nettbaserte survey-verktøyet Enalyzer, mens den åpne portalen lå tilgjengelig på NMFs nettside. Deltakerevaluering ble utviklet av NMF, mens undersøkelse for evaluering av konkurranseporteføljen ble utviklet i samarbeid med Fredrik Hannestad i April PR.

1. Evaluering av Norgesmesterskapene 2025

Det ble gjennomført deltakerevaluering av alle Norgesmesterskapene i 2025. Undersøkelsen ble sendt til korpsets kontaktperson og hvert deltakerkorps leverte ett svar. Undersøkelsene kartla korpsets opplevelse fra påmelding til gjennomført mesterskap.

Mesterskap	Antall mulige respondenter	Svarprosent fullført
NM brass	81	59,3
NM janitsjar	116	40,5
NM skolekorps brass	35	65,7
NM skolekorps janitsjar	33	69,7
NM korpsdrill	48	37,5

2. Evaluering av Norgesmesterskap i regi av Norges Musikkorps Forbund

Undersøkelsen ble sendt på e-post 1. mai 2025 til alle registrerte utøvende medlemmer i aldersgruppen 13-65 år, totalt 24 585 respondenter. Undersøkelsen hadde svarprosent på 13,6 (3342 svar). Undersøkelsen kartla om respondenten hadde deltatt i konkurranse og eventuelt hvilke årsak til at korpset deltok/ikke deltok i konkurranse, hva NMF bør være og eventuelt ønske om endring. De fleste spørsmålene var flervalgsspørsmål, der det var mulig velge flere svar. Undersøkelsen hadde også fritekstsvar, og vi mottok 229 fritekstsvar.

3. Åpen portal

Det ble opprettet en åpen portal på korps.no, hvor det var mulig å komme med innspill. Det ble informert om portalen i nyhetsbrev og på facebook. Portalen stengte for innspill 1. august 2025 og vi mottok totalt 21 innspill.

Vi mottok også flere skriftlige innspill, både i forbindelse med landsmøtesak og i etterkant. På ledermøtet i september 2024 ble det gjennomført kafedialog som innspill til arbeidet. Alle innspill er med i vurderingsgrunnlaget for utvalgets arbeid.

2.2. Kriterier for evaluering

Evalueringsutvalgets oppgave har vært å evaluere NMFs nasjonale mesterskap og komme med anbefalinger til justering eller videreutvikling av arrangementene. Det lå ikke til utvalgets mandat å utarbeide nye modeller for mesterskapene. Et eventuelt behov for store endringer ville krevd ytterligere utredning og konsekvensanalyser.

Sentrale vurderingskriterier i arbeidet har vært:

- Hva skal et Norgesmesterskap i regi av NMF være, og hvem skal kunne delta?
- Hva skal vi beholde i dagens portefølje, og hva bør endres?

- Geografi, logistikk, fasiliteter og arrangementstørrelse
- Reglement
- Økonomi – både arrangørøkonomi og deltakerøkonomi

2.3. Arbeidsprosess

Utvalget hadde sitt første møte 11. mars 2025 og har hatt regelmessige møtepunkter gjennom hele prosessen, vekselvis fysisk og digitalt. Utvalget har også benyttet Fredrik Hannestad fra Apriil som ekstern ressurs for å fasilitere deler av prosessen og sikre objektivitet. Hannestad har

også bidratt med utforming av undersøkelsen og analyse av innsamlet materiale. NMFs forbundsstyre og ledermøte har blitt regelmessig orientert om status i arbeidet.

Utvalgets intensjon har vært å utarbeide en rapport som gir noen tydelige anbefalinger. Arbeidet med evalueringen er komplekst, og det legges ikke skjul på at det til tider har vært krevende å lande på samstemte konklusjoner. Gjennom grundige prosesser og diskusjoner har utvalget hatt som mål å skape konsensus i størst mulig grad. Dette opplever vi å ha lyktes med.

3. Oversikt over dagens NM-arrangementer

NMF har vært arrangør av norgesmesterskap i lang tid, og konkurransene for både skolekorps, voksenkorps og drillkorps har lange tradisjoner. For deltakerkorpsene er NM en viktig arena. NM gir korpset mulighet for å utvikle seg, skape gode mestringsopplevelser, få tilbakemelding fra kunnskapsrike dommere og bygge fellesskap og samhold innad i korpset. I tillegg til egne prestasjoner, er NM også en unik mulighet til å oppleve andre korps, la seg begeistre over andres prestasjoner og bli inspirert til videre innsats. NM er en fantastisk arena hvor fellesskap og nettverksbygging mellom korps får en sentral plass. NMFs verdier fellesskap, trygghet, mestring og utvikling skal prege NM-arrangementene.

NMF sin NM-portefølje består i dag av fem mesterskap: NM brass, NM janitsjar, NM skolekorps brass, NM skolekorps janitsjar og NM korpsdrill. I 2026 vil det også bli gjennomført NM marsjering. NM marsjering har også tidligere

vært en del av porteføljen, og ble siste gang gjennomført i 2014. Siden det både er lenge siden forrige NM marsjering, og at mesterskapet i 2026 vil gjennomføres i en helt annen form enn tidligere, vurderer utvalget at det ikke er grunnlag for å evaluere NM marsjering i denne rapporten.

Valg av sted og teknisk arrangør for NM-arrangementene, vedtas av Forbundsstyret. Teknisk arrangør tildeles arrangementet for en periode på fem år om gangen. Ved valg av arrangørsted for NM, vurderes kriterier som egnede konkurransearenaer, overnattingskapasitet, tilgjengelighet, tilgang på frivillige og administrative ressurser. Ved fremtidige tildelinger, vil det nok være behov for en tydeligere kravspesifikasjon til arrangørsted.

NM skolekorps og korpsdrill har tildeling gjeldende til og med 2027, mens NM brass og janitsjar har tildeling frem til 2029.

Det er tre ulike reglementer, ett for voksenkorps, ett for skolekorps og ett for korpsdrill. Reglementet for NM korpsdrill er også gjeldende for regionale konkurranser og brukes også i korpsdrillkonkurranser i regi av andre. Alle konkurransene har samme/ felles formål, som er formulert i §1 i reglementet.

§ 1. FORMÅL MED KONKURRANSEN

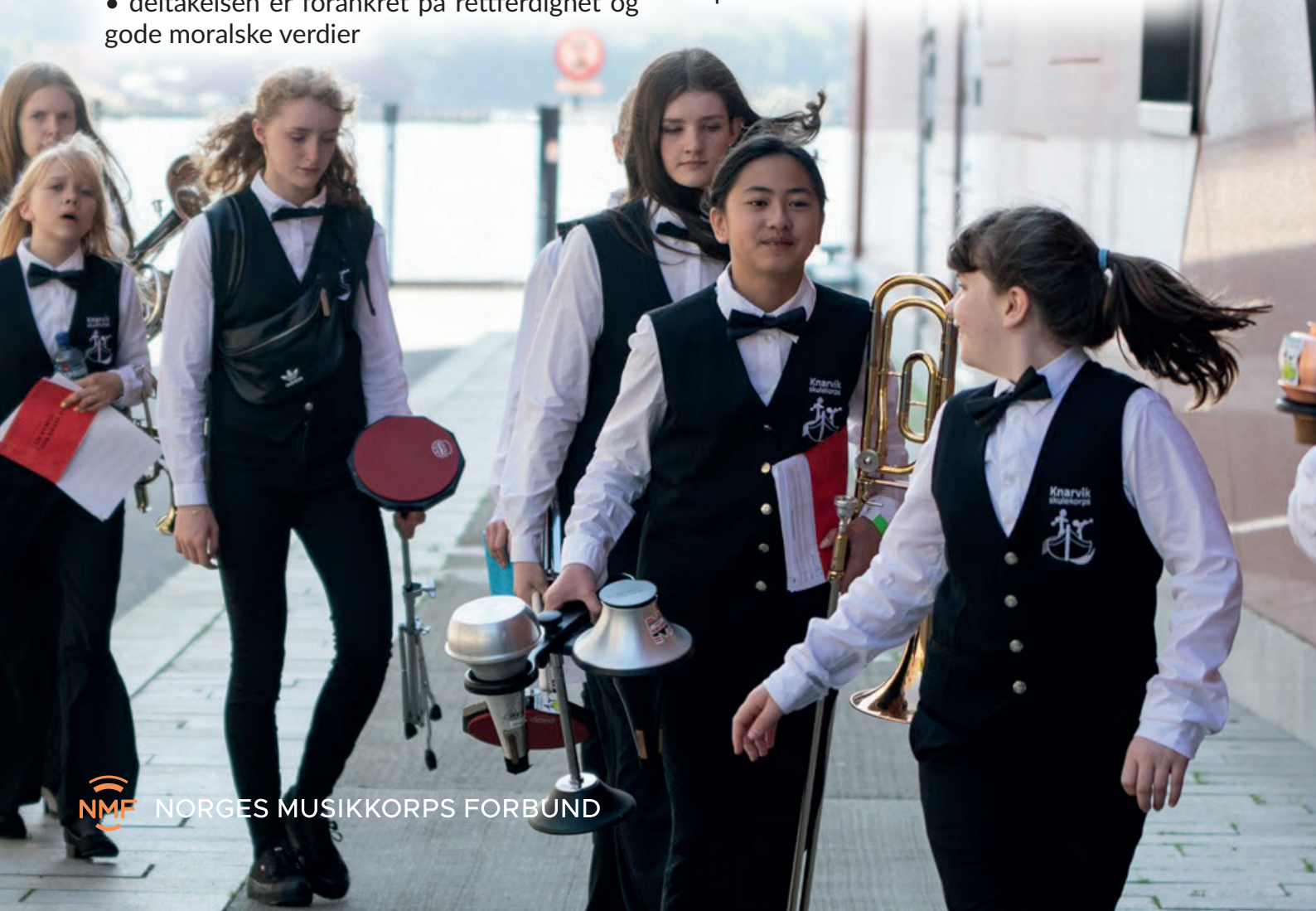
NMFs verdier er Fellesskap – Trygghet – Mestring – Utvikling. Konkurransene skal fungere som et verdifullt virkemiddel for å bidra til positive og utviklende korpsopplevelser. Musikanter og drillere, dirigenter og instruktører, ledere, og arrangører skal legge til rette for at:

- drill- og musikkorps skal oppleves som en interessant, spennende og utviklende fritidsaktivitet
- enkeltmedlemmets og korpsets selvfølelse og identitet blir styrket
- deltakelsen er forankret på rettferdighet og gode moralske verdier

- korpset, musikanter og drillere kan prestere sammen og ta et felles ansvar for de mål som er satt
- fellesskap og nettverksbygging mellom korps og utøvere får en sentral plass
- korps og drill blir synlige

Reglementet vedtas av Forbundsstyret og revideres regelmessig. Reglementet håndheves av administrasjonen med mulighet for å anke. Anker behandles av ankeutvalget som er oppnevnt av Forbundsstyret.

Økonomimodellen i NM-arrangementene er stort sett lik for alle arrangementene. Inntektene er i stor grad deltaker- og publikumsbasert, mens utgiftene i hovedsak er faste. Arrangementet er eid nasjonalt, men budsjettansvar og regnskap er delegert til teknisk arrangør. For NM skolekorps og voksenkorps mottar teknisk arrangør et fast honorar, samt resultatdeling 50/50. For NM korpsdrill er det kun avtale om fast honorar.

Litt historikk

NM brass ble for første gang arrangert i 1979 i Grieghallen i Bergen. Arrangementet ble etablert som en nasjonal konkurransearena for brassband etter britisk modell. Konkurransen vokste raskt, både i antall deltakere og musikalsk nivå. Elitedivisjonen har alltid hatt et høyt nivå, og flere norske toppkorps har også hevdet seg i den europeiske brassbandkonkurransen (European Brass Band Competition - EBBC). Gjennom 1980- og 90-årene ble NM brass mer etablert, og i 2008 ble konkurransen utvidet til seks divisjoner. Dette ga mulighet for at flere korps på ulike nivå kunne delta. NM brass har en sterk posisjon som både konkurranse og sosial møteplass for brassbandbevegelsen i Norge. Konkurransen har vært en drivkraft for utvikling av brass band i Norge. NM brass har vært gjennomført hvert år, med unntak av 2021 og 2022, hvor pandemien satte en stopper for arrangementet.

3.1. NM brass

NM brass arrangeres årlig i Grieghallen i Bergen, vanligvis den andre helgen i februar. Antall deltagende korps varierer noe fra år til år, men ligger normalt på mellom 60 og 80 brassband fra hele landet. Konkurransen går over to dager; fredag og lørdag. Det konkurreres i seks divisjoner, inkludert elitedivisjonen. Korpsene kvalifiserer seg til de ulike divisjonene basert på resultater fra tidligere år eller gjennom kvalifiseringskonkurranse. Det er stor interesse, spesielt knyttet til elitedivisjonen. Arrangementet avsluttes med festkonsert og premieutdeling for hver divisjon etter fullført konkurranse. Vinner av elitedivisjonen kåres til norgesmester. Vinneren mottar vandretrofè og får anledning til å representere Norge i EM brass året etter.

Teknisk arrangør for NM brass er NMF Hordaland. Hellen og Eidsvåg skolekorps har organisert de frivillige på arrangementet i en årrekke og representerer en viktig ressurs med lang arrangementserfaring.

3.2. NM janitsjar

NM janitsjar er NMFs største årlige konkurranse for voksenkorps, og det største enkeltarrangementet i NMF. Siden 1990 har NMF Trøndelag hatt rollen som teknisk arrangør, og konkurransen har siden den gang hatt fast tilhold i Trondheim. Arrangementet strekker seg normalt over to dager i mars eller april, og benytter flere saler i byen – inkludert Olavshallens store- og lille sal, Royal Garden og Scandic Nidelven.

Konkurransen samler årlig i overkant av 100 janitsjarkorps fra hele landet, fordelt på åtte divisjoner. Deltakelsen har utviklet seg fra rundt 30 korps i de første årene til dagens nivå, og konkurransen favner bredt – både musikalsk med tanke på nivå, og geografisk med at korps fra alle regioner i NMF er representert.

Konkurransen gjennomføres i henhold til gjeldende reglement, og de musikalske framførelsene vurderes og bedømmes av fagdommere. Arrangementet er for mange korps et viktig musikalsk mål, og har også en tydelig sosial og identitetsskapende funksjon i korpsmiljøet. I tillegg til selve konkurransene inngår festkonsert, premieseremoni og arrangementet er i tillegg en viktig møteplass for dirigenter, musikere og tillitsvalgte.

Litt historikk

NM janitsjar ble for første gang arrangert i 1981. De første årene, fra 1981 til 1984, ble konkurransen gjennomført i Oslo. I 1986 var første gang arrangementet ble gjennomført i Trondheim. Da var Frimurerlosjen i Trondheim konkurransearena, og fra 1990 ble NM janitsjar permanent lagt til Trondheim med Olavshallen som hovedarena. Blant NMF sine medlemskorps er det registrert 419 voksenkorps med janitsjarbesetning. Av disse har 262 korps deltatt en eller flere ganger i NM janitsjar. De første årene ble det benyttet lydbåndinnspilling som kvalifisering til selve finalen. I dag deltar rundt 110 korps fordelt på åtte divisjoner. De siste årene har det blitt etablert EM også for janitsjarkorps som gjennomføres annenhvert år. Vinneren av elitedivisjonen i NM janitsjar får tilbud om å representere Norge under EM. NM janitsjar har også vært en viktig arena for utvikling av repertoar for janitsjarkorps, både for å finne nytt repertoar og la seg inspirere av andres repertoarvalg.

Litt historikk

NM skolekorps janitsjar har vært arrangert i Vestfold siden 1983, først i Sandefjord og fra 2011 i Larvik. I enkelte år har NM vært en del av Landsfestivalen, noe som har ført til økt deltakelse. Tidligere inngikk også NM korpsdrill og NM marsjering i arrangementet. Flyttingen fra Sandefjord til Larvik skyldtes blant annet behovet for større arena til korpsdrill. Frivillige har vært sentrale i arrangementet gjennom alle år.

NM skolekorps brass har blitt arrangert i Stavanger siden 1987, med Bjergstedparken og konserthusene som faste arenaer. Også her har NM enkelte år vært en del av Landsfestivalen, noe som har gitt økt deltakelse. Deltakertallet har vært stabilt over tid, med mange trofaste korps. Etter pandemien var det en periode med lavere deltakelse, men er nå tilbake på normalt nivå.

3.3. NM skolekorps brass og janitsjar

NM skolekorps arrangeres årlig for både brass- og janitsjarkorps, og samler vanligvis mellom 30 og 40 deltakende korps i hver gren. NM skolekorps janitsjar avholdes i Larvik, mens NM skolekorps brass arrangeres i Stavanger – begge første helgen i skoleferien i juni. Konkurransene gjennomføres på én dag, fordelt på flere konsertscener: Bølgen kulturhus og Sliperiet i Larvik for janitsjar, og Stavanger konserthus (Fartein Valen og Kuppelhallen) for brass.

Korpsene velger selv hvilken divisjon de ønsker å delta i, basert på vurdering av eget nivå. Det konkurreres i tre eller fire divisjoner avhengig av antall påmeldte. Arrangementene avsluttes med festkonsert og premieutdeling. Deltakerkorps tilbys overnatting på skole og måltider etter behov. Teknisk arrangør er NMF Sør for janitsjar og NMF Rogaland for brass. En stor gruppe frivillige bidrar hvert år og er en viktig ressurs for gjennomføringen.

3.4. NM korpsdrill

NM korpsdrill er en årlig konkurranse for drillere fra hele landet. Det konkurreres i ulike klasser og kategorier innen Twirling, Drilldans og Majorettes. Det er mulig å delta i solo, duett eller tropp. Hver kategori har sine egne retningslinjer og bedømmingskriterier, og deltakerne blir vurdert på teknikk, koreografi, og kunstnerisk uttrykk. NM korpsdrill avholdes i Håkons Hall på Lillehammer i juni hvert år, samme helg som NM skolekorps janitsjar og brass.

Itroppsclassene er det åpen påmelding, mens solo og duett har det frem til nå vært kvalifisering gjennomført ved deltakelse på regionale mesterskapene. NMF har satt poengkrav for kvalifisering til deltakelse på NM. Det er kun utøvere i divisjonene High Intermediate eller Advanced som har kunnet kvalifisere seg.

Teknisk arrangør for NM korpsdrill er NMF Innlandet. Kringsjå drill stiller med frivillig stab.

Litt historikk

NM korpsdrill ble første gang gjennomført i 2002. Konkurransen ble gjennomført i Sandefjord sammen med NM skolekorps janitsjar. For å få en bedre arena for drill med stor nok takhøyde, ble hele arrangementet flyttet til Larvik, hvor drillerne konkurrerte i Larvik Arena. I Larvik ble deler av premieutdelingen til korpsdrill gjennomført under festkonserten. Fra 2022 har NM korpsdrill vært skilt ut som eget arrangement og arrangert i Håkons Hall på Lillehammer. NM korpsdrill har vært gjennomført hvert år, utenom 2020, hvor pandemien satte en stopper for gjennomføringen. I 2021 ble konkurransen gjennomført digitalt. Det har vært en positiv utvikling i antall deltakere de siste årene. Det er antall solister som øker mest, mens antall tropper enten er på stedet hvil eller i svak nedgang. I 2023 endret NMF reglene for samarbeid mellom korps i troppsklasser. Det er nå kun lov å samarbeide i 2. divisjon. I 1. divisjon må hver deltaker være medlem av korpset/klubben de stiller for. NM har i mange år vært kvalifiseringsarena for uttak til EM og VM. I 2024 ble det gjort endringer i internasjonal drill, og Norges Danseforbund ble tatt opp som medlem av den sammenslåtte drillorganisasjonen International Baton Twirling Federation som arrangerer internasjonale drillkonkurranser. NMF har inngått en samarbeidsavtale med Norges Danseforbund som skal sikre at Majorettesutøverne våre gis mulighet for å stille i internasjonale konkurranser. Et av avtalens punkter er at det ble opprettet et eget utvalg som er ansvarlig for uttak av utøvere og tropper som skal representere Norge i alle Majorettes-kategorier, PomPons og Twirling Corps. Utøverne som blir tatt ut representerer Norges Danseforbund.

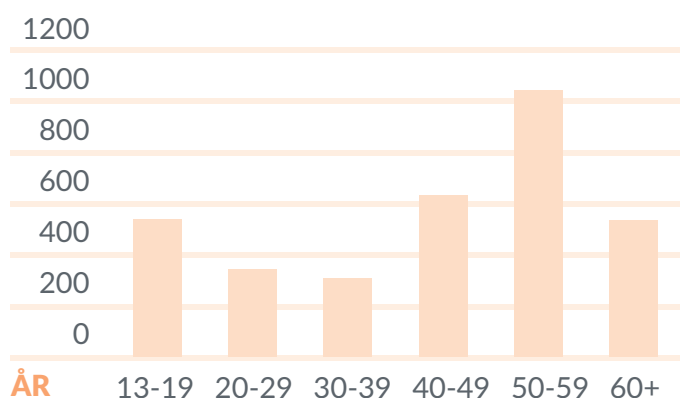

4. Funn og analyse

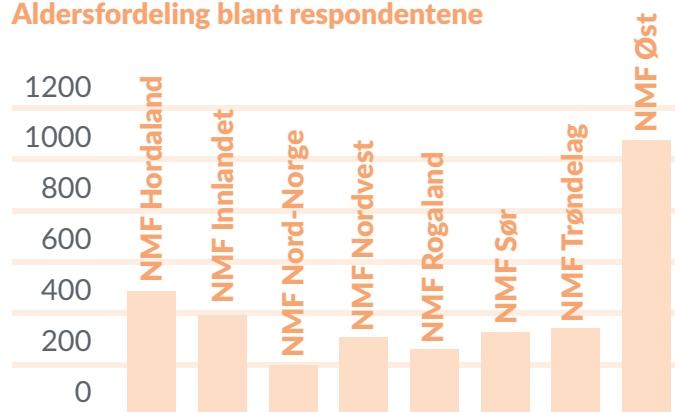
Evalueringsutvalget har vært opptatt av at vurderinger og anbefalinger skulle bli bygget på bredest og dypest mulig innsikt og forståelse for hvordan dagens NM-portefølje fungerer. Viktige innspill framkom under såkalte kafédialoger i 2024 der man samlet kvalitative data fra organisasjonen. I tillegg har saksframlegg, regiontingforslag og andre innspill gitt Evalueringsutvalget nyttige tilbakemeldinger i arbeidet. Evalueringsutvalget valgte tidlig i arbeidet likevel å gjennomføre en spørreundersøkelse til samtlige NMF-medlemmer over 13 år. Undersøkelsen skulle ta for seg de overordnede og prinsipielle spørsmålene knyttet til dagens NM-portefølje, og den skulle omfatte både de aktive og de mindre aktive deltakerne på NM-arrangementene. Undersøkelsen ble gjennomført primo mai 2025, og det kom inn 3.342 svar (av totalt 24.585 utsendelser) – som gir en svarprosent på 13,6.

Her er de viktigste funnene fra spørreundersøkelsen:

Aldersfordeling blant respondentene

Aldersfordeling blant respondentene

4.1. Respondentene

Respondentene i undersøkelsen reflekterer godt den faktiske medlemsmassen. Evalueringsutvalgets vurdering er at resultatene fra spørreundersøkelsen er tilstrekkelig representative for medlemmenes samlede syn – på tross av den lave svarprosenten på 13,6.

Hele 85,6 % av respondentene definerte seg selv i rollen som musiker, mens 16,7 % definerte seg som frivillig/styremedlem. (De øvrige rollene: 6,5 % styreledere, 3,6 % dirigenter, 3,6 % instruktører, 1,3 % driller og 3,2 % «annet».) Respondentene hadde i stor grad deltatt i ulike konkurranser (55,2 % NM janitsjar, 43,2 % Regionale konkurranser, 22,1 % NM brass, 6,2

% NM skolekorps janitsjar, 5,2 % NM skolekorps brass, 1,6 % NM korpsdrill, mens 13,1 % hadde ikke deltatt i konkurranser.)

Blant de 401 respondentene som IKKE hadde deltatt i konkurranser, fordelte begrunnelsen for hvorfor de ikke deltok, seg slik:

- Jeg spiller/driller i et korps som ikke deltar i konkurranser (50,6 %)
- Jeg er ikke interessert i å konkurrere (19,5 %)
- Konkurransformatet passer ikke for vårt korps (17,0 %)
- Vi har ikke nok musikanter/drillere eller ressurser til å delta (15,7 %)
- Deltakelse blir for kostbart (15,2 %)

- Det krever for mye øving og forberedelser (9,5 %)
- Annet (18,5 %)

Svarene fra medlemmene gjenspeiler Evalueringsutvalgets forventninger, og det lå derfor ingen overraskelser i hvem som utgjorde respondentene i spørreundersøkelsen.

4.2. Hva NM bør være?

Det mest grunnleggende spørsmålet i spørreundersøkelsen ble stilt slik: Hva mener du et norgesmesterskap i regi av Norges Musikkorps forbund først og fremst bør være?

- En arena for musikalsk/teknisk utvikling og læring (75,1 %)
- En sosial samling med deltakere fra hele landet (68,2 %)
- En feiring av korpsfellesskapet og korpsglede (64,1 %)
- En mulighet for å få tilbakemelding fra profesjonelle dommere (57,2 %)
- En plattform for å synliggjøre og promotere korps (42,6 %)

- En konkurransearena for å måle ferdigheter mot andre korps (36,5 %)
- Annet (2,1 %)

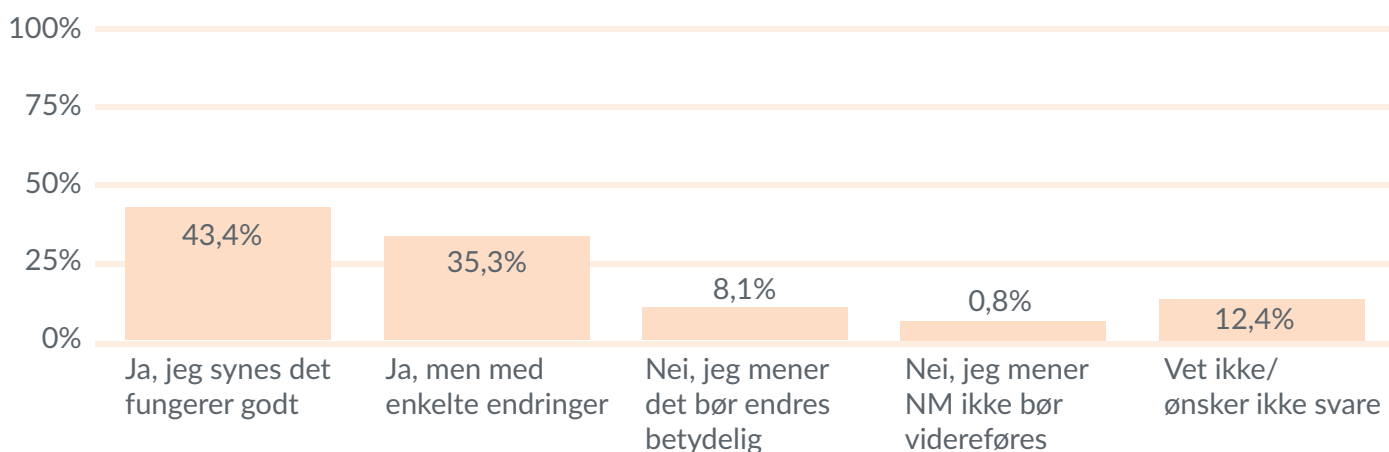
Evalueringsutvalgets finner det relevant å bite seg merke i at det MINST viktigste argumentet for hva NM bør være er at det skal være en konkurransearena for måling av ferdigheter mot andre korps. Selve begrepet «norgesmesterskap» er som kjent et uttrykk som normalt brukes for at man skal kåre de aller beste utøverne i Norge gjennom konkurranser. For medlemmenes del er det åpenbart at utvikling og læring betyr langt mer enn å måle ferdigheter mot andre korps. Et annet interessant funn er at den sosiale arenaen og korpsfellesskapet utgjør svært viktige verdier for NMF-medlemmene.

Evalueringsutvalget ønsket å finne ut om det var aldersmessige skjevheter i synet på hva norgesmesterskap i regi av NMF bør være. Etter grundige analyser av datamaterialet kunne vi ikke identifisere signifikante skjevheter blant respondentene i synet på hva NM bør være.

4.3. Fortsette som før?

Et viktig funn i svarene fra spørreundersøkelsen er at medlemmene i all hovedsak er positive til at NMF viderefører NM-arrangementene i sin nåværende form. Hele 43,4 % svarer positivt på at NM bør videreføres i sin nåværende form. Hvis vi legger til de som har svart «Ja, men med enkelte endringer» (35,3 %), så er faktisk hele 79,7 % fornøyde. 8,1 % svarer at de ikke er fornøyde med dagens NM-arrangementer og at det derfor bør endres betydelig. 0,8 % mener at NM ikke bør videreføres. Evalueringsutvalget er nedsatt på bakgrunn av en rekke indikasjoner om at NM-porteføljen for tiden ikke fungerer tilstrekkelig bra. Derfor er det viktig å merke seg at 79,7 % av medlemsmassen faktisk gir uttrykk for at man er fornøyd med å videreføre NM-arrangementene i sin nåværende form.

Er du positiv til at NMF viderefører NM-arrangementene i sin nåværende form?

4.4. Betydelige endringer?

I spørreundersøkelsen ønsket man å avdekke hvilke endringer de mest misfornøyde ønsket å gjennomføre med dagens NM-arrangementer. Den lille gruppen på 244 respondenter som ga uttrykk for at man ønsket betydelige endringer med dagens NM-arrangementer, ønsket forbedringer innen følgende områder:

- Lokasjon/fysiske rammer (70,5 %)
- Økonomi (59,0 %)
- NM-reglementet (43,0 %)
- Kvalifiseringer – drill (7,8 %)
- Annet (20,1 %)

Evalueringsutvalget ønsket å vite om det først og fremst var deltakere fra NM i janitsjar som ønsker betydelige endringer. Blant de totalt 1340 personene som enten ønsket endringer i betydelig grad eller enkelte endringer, hadde 966 personer deltatt på NM i janitsjar. Det utgjør 72 %. Blant HELE utvalget er det 55 % som har deltatt på NM i janitsjar. Det betyr at det først og fremst er deltakere fra NM i janitsjar som ønsker betydelige endringer, men ønsket om betydelige endringer rettes også mot de andre arrangementene.

5. Styrker, svakheter, muligheter og utfordringer

Dagens NM-arrangementer har i stor grad beholdt sin nåværende form gjennom mange år. Utvalget har derfor vurdert hvilke styrker, svakheter, muligheter og trusler som kan påvirke veivalgene for den videre utviklingen. Analysen bygger både på innsamlede data og organisasjonens erfaring og kunnskap om arrangementene. Vi presenterer vurderingene for hvert enkelt arrangement, men har valgt å behandle økonomi og reglement i egne avsnitt, der disse temaene omtales samlet.

5.1. Styrker og utfordringer med NM brass

NM brass er et veletablert arrangement med lange tradisjoner i det norske brassbandmiljøet. Konkurransen er et viktig årlig samlingspunkt og er kjent for faglig høy kvalitet og betydelig prestisje. Grieghallen gir en profesjonell ramme, og arrangementet gjennomføres med høy teknisk standard og en tydelig struktur med divisjoner og kvalifisering. Den dyktige staben av frivillige er avgjørende for den gode gjennomføringen.

Deltakelse innebærer imidlertid betydelige kostnader til reise, opphold, deltakeravgift og billetter. For noen kan dette være en barriere. Formatet har vært tilnærmet uendret gjennom mange år, i tråd med tradisjoner i tilsvarende europeiske konkurranser. Sterke tradisjoner skaper stabilitet og identitet, men kan også hemme utvikling.

Resultatfokus er sterkt i alle divisjoner. Deltakerne legger ned stor innsats for å oppnå gode plasseringer. Når resultatet blir for viktig, kan det overskygge opplevelsen av mestring og musikalisk utvikling. Det kan også føre til at enkelte korps utfordrer egen moral og beveger seg i reglementets gråsoner.

5.2. Styrker og utfordringer med NM janitsjar

NM janitsjar er et stort og veldrevet arrangement med høy deltakelse. Konkurransen er kompakt og effektiv, med fire saler med kort gangavstand imellom. Fra 2026 reduseres antallet saler til tre for å gi bedre akustiske forhold for flere deltakerkorps.

Trondheim kommune er en sentral samarbeidspartner som bidrar med tilrettelegging og økonomisk støtte. Olavshallen fungerer som hovedarena, og bemanningen der er avgjørende for en profesjonell teknisk gjennomføring og en god opplevelse for både korps og publikum. Arrangementet har hatt stabil bemanning gjennom mange år, og dagens tekniske arrangør har solid kompetanse.

Mange av deltakerne er tilreisende, noe som medfører betydelige kostnader til reise og opphold. Til tross for dette er deltakelsen høy, men økende kostnader kan på sikt redusere antallet korps. Dagens modell for reisefordeling bidrar til å utjevne kostnader, og det er viktig å bevare og videreutvikle denne for å sikre god geografisk representasjon.

Trondheim har tilstrekkelig hotellkapasitet med over 4 800 rom og 8 200 senger. I dag administreres hotellbooking av G-Travel. For å sikre overnatting for alle tilreisende, mener utvalget at ordningen med felles ekstern booking bør videreføres. Det er behov for at avtale og modell gjennomgås for å optimalisere avtalen på teknisk løsning, servicenivå og leveranse, pris og kommunikasjon ut mot korpene.

Akustikken har vært et diskusjonstema i

flere år, særlig på Scandic Nidelven. Fra 2026 tas Nidelven ut av bruk, og flere korps får spille i Olavshallen – det beste lokalet. Gode akustiske forhold er avgjørende, men samtidig gir et kompakt arrangement styrket fellesskap. Eventuelle endringer i lokaler må derfor vurderes helhetlig. Det kan også vurderes akustiske forbedringstiltak i gjeldende lokaler.

5.3. Styrker og utfordringer med NM skolekorps (brass og janitsjar)

NM skolekorps brass og janitsjar er to veldrevne og godt organiserte NM-arrangementer. Det er gode forhold for gjennomføring av konkurransene både i Stavanger og Larvik med tilgang på gode saler og en sterk frivillig kompetanse bygget opp over mange år. Arrangementet er godt etablert og har mange gjengangere blant deltakerkorpene.

På begge arrangementene er det utfordringer knyttet til å skape et kompakt arrangement med sterk følelse av fellesskap. En sårbar økonomi setter også strenge rammer for arrangementet, og bidrar kanskje til å begrense utviklingen. Mange potensielle deltakere har lang og kostbar reise. Det bør derfor vurderes tiltak som kan bidra til at flere deltar og at den geografiske representasjonen blir bedre. Tiltak som reisefordeling kan eventuelt vurderes.

Vi har registrert at antall deltakere øker markant når NM-arrangementene har vært en del av en Landsfestival. Med den krevende økonomien i hvert av arrangementene, kan det være aktuelt å kartlegge muligheten for samlokalisering av arrangementene, både for å øke attraktiviteten og styrke arrangementsøkonomien.

Sterke tradisjoner skaper stabilitet og identitet, men kan også hemme utvikling.

5.4. Styrker og utfordringer med NM korpsdrill

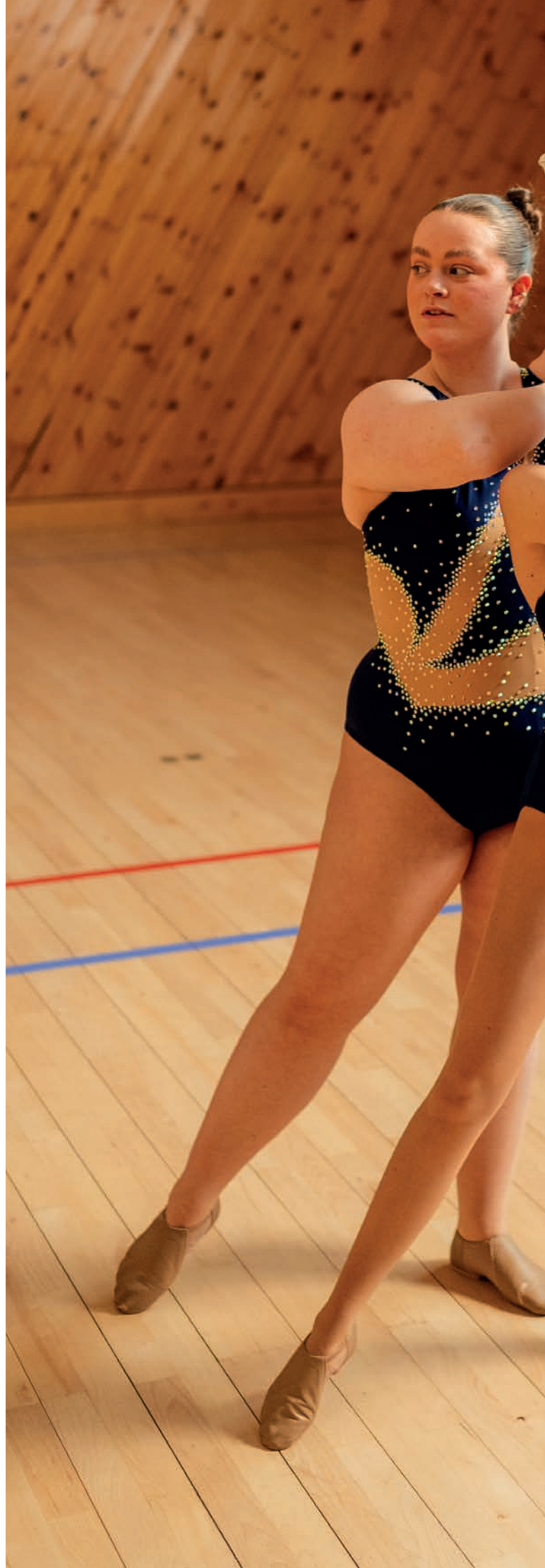
NM korpsdrill er godt etablert og anerkjent i drillmiljøet. Konkurransen er velorganisert og arenaen Håkons Hall på Lillehammer gir gode forhold for utøverne i konkurransen. Lillehammer ligger sentralt plassert med en kompakt bystruktur, noe som forenkler logistikken for arrangementet.

Det er ingen kvalifisering for tropper. Dette gir mulighet for bred deltakelse. For deltakelse i solo og duett har det vært kvalifisering hvor kvalifiseringskrav er en gitt poengsum oppnådd i en regional konkurranse. Kvalifisering kan oppleves som lite rettferdig da det er dommerens subjektive vurdering som gir poeng. Det kan også bidra til at enkelte klasser har langt flere utøvere enn andre. Dette har ikke fungert godt nok, så fra 2026 har NMF endret kvalifiseringsreglene. Det eneste kravet nå i solo og duett er at utøvere har deltatt i minimum én regional konkurranse.

NMF vedtok i 2016 en egen drillstrategi hvor Majorettes (fokus på marsjering) var den kategorien NMF skulle satse på og jobbe med å utvikle. Strategien har dessverre vært feilslått, da vi foreløpig ikke ser noe deltakerøkning i Majorettes-klassene. Det er en økning i antall deltakere i solistklassene, mens en opplever nedgang i troppsklassene. Dette er motsatt av ønsket utvikling.

Mange deltakere i solistklasser gir lange konkurransedager og mange timer i hallen for utøverne. Det er ønskelig at det fortsatt jobbes for vekst i troppsklasser. Arrangementet kan vokse innen Majorettes og styrke sin posisjon gjennom uttak til internasjonale konkurranser. Det er også ønskelig å utvide konkurransen med en ekstra dag, slik at konkurransedagene blir litt kortere både for utøvere og publikum.

Dommersituasjonen innen drill er en utfordring. Det er for få kvalifiserte norske dommere, noe som gjør at en må hente dommere fra utlandet til mesterskapene. Vi må derfor få en økt satsing på dommerutdanning for å øke antallet kvalifiserte

dommere for nasjonale og internasjonale konkurranser.

Det har vært omorganisering internasjonalt som har svekket NMFs rolle i kvalifisering til internasjonale konkurranser. Norges Danseforbund har nå nøkkelrollen for internasjonal deltakelse, og dersom NMF mister utøvere, eller nivået synker i enkelte klasser, kan konkurransen svekkes. Økende fokus på solister fremfor tropper og at NMF ikke er medlem av International Baton Twirling Federation (IBTF), skaper utfordringer. Internasjonale strukturer er komplekse, og dagens kvalifiseringsregler har tidligere ført til frafall – noe som endringen for 2026 forsøker å motvirke. Tidspunktet for NM korpsdrill bør ses på for å unngå konflikt med forberedelse til EM og VM.

NM korpsdrill savner gode arenaer for å bygge fellesskap under arrangementet. Det bør derfor sees på mulighet for festkonsert, underholdning og en ramme rundt premieutdeling som kan skape engasjement. En kan også skape fellesskap og møteplasser utenom konkurransen, som workshops og sosiale samlinger.

5.5. Synlighet

Selv om NM-arrangementene har stor betydning for deltakerne og korpsmiljøet, er det blitt stadig mer krevende å skape ekstern interesse hos medier, sponsorer og samarbeidspartnere. For å opprettholde kvaliteten og samtidig øke attraktiviteten, må NMF finne en god balanse mellom tradisjon og fornyelse. Nye konsepter for festkonsert, premieutdeling og justeringer i konkurranseformatet kan gjøre arrangementene mer tilgjengelige og engasjerende for publikum.

Hvis NMF skal øke interessen for NM, vil det være viktig å prioritere historiefortelling. Her kan man eksempelvis formidle sterke historier om korpse, dirigentene, utøverne og frivilligheten gjennom artikler og videoer. Her kan man lage innhold som formidler engasjement og viser fellesskapet i korpsmiljøet. Det er viktig å skape opplevelser som kombinerer det musikalske med sosialt fellesskap og visuell appell. Det blir viktig å profilere NM som en nasjonal kulturarena, ikke bare en konkurranse.

5.6. Økonomi

5.6.1. Arrangementsøkonomi

Økonomimodellen er i hovedsak lik for alle norgesmesterskapene, selv om omfanget varierer. Inntektene kommer i stor grad fra deltakeravgifter og billettsalg, mens utgiftene i hovedsak er faste. Det er en tydelig forventning om høy kvalitet på konkurransearenaene – en forventning NMF ønsker å innfri. Dette er imidlertid kostnadsdrivende, særlig i voksenkorpskonkurransene med høyt deltakerantall. Når kostnadene er faste og inntektene deltakerbaserte, innebærer det alltid en viss økonomisk risiko.

For NM brass og NM janitsjar har deltakerantallet vært stabilt over mange år, noe som gir god forutsigbarhet. De tre øvrige mesterskapene har mindre og mer uforutsigbar deltakermasse, noe som øker den økonomiske risikoen ved gjennomføring. Teknisk arrangør mottar et honorar samt resultatdeling, som også kan innebære underskuddsdeling.

NM-porteføljen hadde i 2024 en samlet omsetning på om lag 9 millioner kroner, med et regnskapsmessig overskudd på cirka 1 million kroner fordelt på fem arrangementer. Tallene inkluderer ikke lønnskostnader for ansatte som har arbeidet med planlegging og gjennomføring. Dersom disse kostnadene beregnes inn, vil NM-arrangementene samlet sett vise et betydelig underskudd.

En sentral utfordring fremover er kostnadsutviklingen. Leie av konkurransearenaer som tilfredsstillt deltakernes forventninger og andre faste utgifter har økt betydelig, samtidig som det er en reell risiko for at offentlig støtte kan bli redusert. Dersom kostnadene veltes over på deltakerne, kan terskelen for å delta bli for

høy. For å sikre bred deltakelse og opprettholde kvaliteten, må NMF arbeide for:

- Breder finansiering gjennom nye samarbeidspartnere og sponsorer
- Effektiv kostnadskontroll for å holde deltakeravgiftene på et akseptabelt nivå
- Langsiktig planlegging som ivaretar både kvalitet og tilgjengelighet

Målet er at norgesmesterskapene skal være økonomisk bærekraftige og tilgjengelige for flest mulig, uten å gå på bekostning av kvaliteten.

5.6.2. Deltakerøkonomi

Et sentralt funn for evalueringsutvalget er at deltakelse på NM-arrangementene oppleves som kostbart, særlig for voksenkorps. Kostnadene legger et betydelig press på den enkelte deltakers økonomi. NM-deltakelse innebærer ofte utgifter til reise, hotell, mat og drikke, i tillegg til deltakeravgift og billetter. Kun et fåtall av deltakerne har kort reisevei.

Evalueringsutvalget anerkjenner at reise, opphold og bispising generelt er kostbart. I en landsdekkende organisasjon med arrangementer som samler deltakere fra hele landet, er det et grunnleggende premiss at mange må reise. Dermed blir deltakelsen forbundet med betydelige kostnader for den enkelte.

NMF har begrenset mulighet til å påvirke prisnivået i markedet for reise og opphold. Kostnader som preges av dynamisk prising, som fly og hotell, øker ofte ved stor etterspørsel – typisk i forbindelse med store arrangementer. NMF kan påvirke deltakeravgift og billettpriser til fest og konserter, men vi opplever ikke at dette er den største utfordringen.

Derimot kan NMF påvirke hvordan reisekostnadene fordeles mellom deltakerne. I dag finnes ulike løsninger for reisefordeling. For NM janitsjar og NM brass er det etablert en ordning der 65 kroner av deltakeravgiften settes av til en reisefordelingspott. Denne fordeles tilbake til korps med lengst reisevei basert på soneinndeling. Modellen bidrar til å utjevne forskjeller og er enkel å administrere. Per i dag finnes ingen tilsvarende ordning for de øvrige NM-arrangementene.

Evalueringsutvalget vurderer reisefordeling som en god mekanisme for å redusere kostnadsforskjeller. Vi anbefaler at ordningen vurderes med tanke på forsterkning og mer målrettet innretning. Videre mener vi at prinsippet om reisefordeling bør innføres for alle NM-arrangementer, inkludert NM skolekorps og NM korpsdrill.

5.7. Reglement

De tre reglementene for NM oppleves som et godt verktøy for å gjennomføre konkurransen på en rettferdig og god måte. Reglementet skal ikke begrense, men legge til rette for deltakelse. Det er viktig at konkurransene oppleves som rettferdige for dem som deltar. For at NMF skal kunne legge til rette for en rettferdig konkurranse, er det også viktig at reglementet gir mulighet for kontroll. Reglementet er i stor grad tillitsbasert og noen deler av reglementet vil være krevende å kontrollere. I evaluering av de ulike konkurransene svarer et stort flertall at de opplever reglementet som hensiktsmessig, men det blir også pekt på praksis som utfordrer rettferdighetsprinsippet i våre konkurranser. I idretten handler «fair play» om rettferdighet både på og utenfor idrettsarenaen. Det innebærer at en overholder både formelle regler og uformelle normer og verdier for idretten. Fair play er en kjerneverdi for en ærlig idrett som betyr respekt for både motstandere, dommere og resultat.

I NMF har vi våre verdier, konkurransens formål og etiske retningslinjer. Det er viktig at konkurransene våre er tuftet på våre verdier og at konkurransene oppleves som positive og rettferdige for alle som deltar. Det er behov for at NMF definerer hva rettferdighet og «fair play» betyr for våre konkurranser.

5.7.1. Reglement

NM voksenkorps og skolekorps

De fleste korps følger reglementet samvittighetsfullt, men vi ser at enkelte deltakerkorps utfordrer konkurransens formål – særlig når det gjelder prinsippet om rettferdighet og gode moralske verdier. NM brass og janitsjar er prestisjefylte konkurranser der resultatet har stor betydning. Et godt resultat kan gi opprykk eller nedrykk, og i elitedivisjonen kan en seier åpne for deltakelse i EM.

Denne sterke resultatfokuseringen skaper et press som i noen tilfeller leder korps til å bevege seg i reglementets gråsoner. Vi ser utfordringer knyttet til dobbeltspillende musikanter, bruk av vikarer ved sykdom og brudd på

honorarbestemmelsene. Enkelte korps forsterker besetningen unødig frem mot konkurransen. Dette undergraver både rettferdighetsprinsippet og den langsiktige korpsbyggingen som konkurransen skal støtte.

Vi ser at flere korps stiller med musikanter som gjerne livnærer seg av musikk, men ikke har geografisk tilhørighet til korpset. Det er grunn til å tro at noen av disse mottar kompensasjon for å delta, til tross for at reglementet er tydelig på at det ikke gis adgang til det.

«§ 10. HONORAR: Musikanter skal ikke motta honorar eller andre former for kompensasjon for å delta i NM.»

Dette er imidlertid et punkt i reglementet

NMF som arrangør ikke har mulighet til å kontrollere. Dette skaper en utfordring knyttet til rettferdighet som må adresseres.

NM janitsjar og NM brass har hatt en økning i antall deltagere over flere år. Gjennomføringsmodellen er et godt verktøy for å regulere antall deltakere i hver divisjon, og arrangementets størrelse totalt. Gjeldende gjennomføringsmodell sikrer at mange korps kan delta, men regulerer dette til dagens nivå, da utvalget mener det er viktig at arrangementets størrelse ikke økes ytterligere.

Dagens gjennomføringsmodell ivaretar både potensielt nye korps, og de korpsene som velger å ikke delta hvert år. Dette reguleres gjennom kvalifiseringskonkurransene.

I skolekorpskonkurransene har diskusjonen de siste årene dreid seg om innmeldingsdato for musikantene. I dag må musikanter være innmeldt innen 31. desember året før deltakelse. Intensjonen er at korpsene skal stille med sin faste besetning. Likevel ser vi også her tendenser til forsterkninger frem mot konkurransen. Selv om resultatet i skolekorpskonkurransene ikke påvirker neste års divisjon, er det tydelig at ønsket om gode resultater kan føre til praksis som utfordrer reglementets intensjon.

Utvalget mener derfor at dagens regler ikke i tilstrekkelig grad sikrer rettferdighet og langsiktig korpsbygging. Vi anbefaler å innføre tydelige retningslinjer for spilleberettigelse. Dette vil bidra til å regulere dobbeltspillende, vikarbruk og unødige forsterkninger på en mer effektiv måte enn i dag. Målet er at NM skal være rettferdige konkurranser som inspirerer til utvikling i hverdagen – og at korpsets besetning i konkurransen i størst mulig grad speiler korpsets faste besetning gjennom året.

5.7.2. Reglement NM korpsdrill

Reglementet for korpsdrill består av to separate dokumenter, reglement og retningslinjer. Reglement for Norgesmesterskapene i korpsdrill vedtas av forbundsstyret og har i form og innhold mange likhetstrekk med de øvrige reglementene for NMFs NM-arrangementer. Før NM i 2024 ble det gjort en endring som skapte delte reaksjoner, men som hadde som mål å styrke det enkelte medlemskorps. Endringen innebærer at det ikke lenger er tillatt å stille med samarbeidstropp i 1. divisjon. Alle i tropp må være medlem av det korpset de er innmeldt i og kan kun stille for ett korps under en og samme konkurranse.

Retningslinjer for korpsdrill regulerer alle detaljerte regler innen hver kategori og er det primære verktøyet dommere bruker ved bedømming av utøvere og tropper. Retningslinjene er administrativt besluttet og oppdateres av NMF. Denne modellen kan oppleves som mindre demokratisk, ettersom endringer ikke behandles på samme måte som reglementet.

The background of the page features a collage of musical scores. At the top, there are staves with notes and a measure number '28'. Below this, the main text area is overlaid on a light background. At the bottom, there are more musical staves, including one with the tempo marking 'Allegretto (M.M. 84=d)' and another with the measure number '62'.

5.8. Spilleberettigelse

– Hvem kan delta i NM?

Evalueringsutvalget finner det hensiktsmessig å legge rammer for hvordan en enkelt musikanter kan delta i ulike korps. Begrepet «spilleberettigelse» vil ikke omhandle drill, da gjeldende drillreglement allerede regulerer samarbeid. Det finnes mange eksempler på musikanter som deltar med flere korps, samt at noen også deltar med flere korps i samme divisjon, og dermed konkurrerer med seg selv.

Evalueringsutvalget er av den oppfatning at korps over tid utvikler seg best med de medlemmene som er en del av den faste aktiviteten. Det finnes musikanter som er medlem i flere korps, og som naturlig er en del av den faste aktiviteten flere steder. Det å ha engasjerte musikanter som spiller flere steder er en dør man skal være varsom med å lukke, sett opp mot deltagelse i norgesmesterskap.

Det er flere korps, både blant voksenkorps og skolekorps, som har med seg musikanter til NM som ikke er medlem i korpset til vanlig. I noen tilfeller handler dette om å dekke opp instrumenter/stemmer som korpset ikke har i sin faste besetning.

I det bildet er det viktig å understreke at det i «retningslinjer for dommere» står følgende:

«Manglende instrumenter i forhold til partituret skal ikke tillegges vesentlig vekt hvis stemmen dekkes på en musikalsk tilfredsstillende måte.»

Utvalget ser verdien av å tilstrebe full besetning, men det er også viktig at dirigenter og musikkutvalg tilstreber å velge musikk som er tilpasset den besetningen man til enhver tid har. I noe repertoar vil det dog være naturlig at det deltar musikanter som ikke er en del av korpsets faste besetning. Piano og harpe er eksempler på dette. Det anbefales at reglementet tydeliggjøres rundt praksis og hvilke instrumenter det kan søkes unntak for.

Utvalget har brukt mye tid på å komme med et forslag som tar hensyn til mange ulike scenarier knyttet til deltagelse på rettferdige og like premisser. Noe av problematikken handler om regelverk, men også om en kultur som har utviklet seg i enkelte voksenkorps og skolekorps. Dette handler om musikanter som ikke er en del av korpsets faste aktivitet gjennom året.

Slik utvalget ser det, vil det være hensiktsmessig og skape en større åpenhet knyttet til deltagelse, samt sikre at korpsetsene gjør gode valg som faller sammen med formålet med NM-konkurransene og utvikling og styrking av det enkelte medlemskorps. Utvalget har sett til idretten, der man har begrepet «spilleberettigelse». Innføringen

av retningslinjer knyttet til spilleberettigelse vil kunne bidra til åpenhet og mer rettferdige konkurranser også i musikk.

Evalueringsutvalget anbefaler å innføre prinsipper for spilleberettigelse under norgesmesterskap, men retningslinjene bør utredes videre. Utvalget har utarbeidet en skisse til rammeverk for hvordan prinsipper for spilleberettigelse kan være.

Spilleberettigelse for musikanter som skal delta i NM:

En musiker må være berettiget til å spille i et musikkorpsforåkunnetdeltaietnorgesmesterskap. Det betyr vanligvis at musikeren oppfyller de kravene som korpset stiller, som for eksempel: alder, instrumentferdigheter, medlemskap i korpset, betaling av kontingent, krav om oppmøte, at man følger korpsets regler, bruk av uniform og andre forpliktelser.

For at korpset skal kunne delta i et norgesmesterskap, må både korpset og hver av musikantene være berettiget for å kunne delta.

- En musiker som skal delta i et NM-arrangement, skal alltid delta sammen med sitt primære korps. En musiker står fritt til selv å velge hvilket korps som er sitt primære korps.
- Dersom en musiker skal spille for andre

korps enn sitt primære korps under et NM-arrangementet, åpnes det opp for at musikeren kan delta i et sekundært korps.

- For å kunne tillate at en musiker spiller for et sekundært korps, stilles følgende krav:

1. Musikeren skal søke <på eget skjema> <til hvem?> om å kunne spille i et sekundært korps innen <x antall uker> før det aktuelle NM-arrangementet starter.
2. Godkjente søknader vil bli offentliggjort for deltakerkorpse.
3. Godkjente søknader gjelder for kun ett NM-arrangement ad gangen.
4. Det skal utvikles egne kriterier for godkjenning av søknader om spill i sekundære korps under NM-arrangementer, herunder maksimumsgrenser for antall dobbeltspillende musikanter per korps. Kriteriene må regulere hvorvidt en musikanter kan delta med primær- og sekundærkorps i samme divisjon, samt antall sekundærkorps det er mulig å delta med.

Disse prinsippene må innarbeides i relevante reglementer for NMF.

6. Anbefalinger og tiltak

Utgangspunktet for NM-arrangementene er at konkurransene gjennomføres av NMFs verdier; Fellesskap, Trygghet, Mestring og Utvikling. Konkurransene skal være et verdifullt virkemiddel for positive og utviklende korpsopplevelser. Samtidig er konkurransene en arena for å kåre norgesmestere i elitedivisjonen for voksenkorps, 1. divisjon i skolekorps og vinner av øverste klasser i drill.

På bakgrunn av gjennomført evaluering og innsamlet materiale, har utvalget kommet frem til 12 anbefalinger. Anbefalingene er nummerert, og sortert under det enkelte arrangement, samt noen generelle anbefalinger. Det understrekes at nummerering ikke er en prioritering.

Generelle anbefalinger

Anbefaling 1:

Evalueringsutvalget anbefaler at det utarbeides et tydeligere rammeverk enn i dag for hvilke musikere som kan delta i hvilke korps under NM, og etablerer begrepet spilleberettigelse, og retningslinjer for spilleberettigelse. Retningslinjer bør evalueres etter to år.

Anbefaling 2:

NMF må definere betydningen av «fair play» i våre konkurranser og innlemme dette i konkurransens formål.

Anbefaling 3:

NMF anbefales å utarbeide en tydelig kravspesifikasjon til arrangør og sted av norgesmesterskap, der man tydelig beskriver roller og forventninger om blant annet:

- Egnede lokaler
- Overnattingskapasitet
- Tilgjengelighet
- Tilgang på frivillige
- Økonomi
- Administrative ressurser

Anbefaling 4:

NMF anbefales å utarbeide modell for reisefordeling som prinsipp for alle NM-

arrangementene. Dette innebærer en evaluering av dagens reisefordelingsmodell for NM brass og janitsjar og etablering av reisefordelingsmodell for NM skolekorps brass, janitsjar og korpsdrill.

Anbefaling 5:

Gjennomføringsmodellen for NM brass og NM janitsjar som regulerer antall deltakerkorps, divisjonsinndeling og opp- og nedrykk videreføres.

NM brass

Anbefaling 6:

Evalueringsutvalget vurderer, med grunnlag i kriterier skissert i Anbefaling 3, at Bergen fortsatt er egnet som arrangørsted for NM brass.

NM janitsjar

Anbefaling 7:

Evalueringsutvalget vurderer, med grunnlag i kriterier skissert i Anbefaling 3, at Trondheim fortsatt er egnet som arrangørsted for NM janitsjar.

Anbefaling 8:

Evalueringsutvalget anbefaler at NMF fortsatt

Utgangspunktet for NM-arrangementene er at konkurransene gjennomføres av NMFs verdier; **FELLESSKAP, TRYGGHET, MESTRING OG UTVIKLING.**

benytter reisebyrå for å sikre tilstrekkelig hotellkapasitet og administrere hotellbooking. Avtalen skal regulere både økonomiske betingelser og tydelig forventning til leveranse. Avtalen bør forhandles regelmessig. Relevant innhold i avtalen bør også kommuniseres til deltakerkorpsene.

NM skolekorps brass og NM skolekorps janitsjar

Anbefaling 9:

NMF anbefales å utrede muligheten for et felles NM skolekorps brass og janitsjar. Et felles NM skolekorps vil både bidra til å styrke attraktivitet og fellesskap på arrangementet, samt at det skaper en sterkere arrangementsøkonomi. Et felles NM skolekorps bør ha samme lokasjon over flere år for å bygge en sterk arrangementskompetanse hos både frivillige, samarbeidspartnere og teknisk arrangør.

NM korpsdrill

Anbefaling 10:

NM korpsdrill bør i størst mulig grad gjennomføres som en egen konkurranse. Dette innebærer at fokus på uttak til internasjonale konkurranser tones ned på NM

korpsdrill, men at reglementet harmoniseres med regelverk basert på internasjonal tilknytning. Dette vil bidra til å bevare annerkjennelsen, og øke status til NM korpsdrill som konkurranse.

Anbefaling 11:

NM korpsdrill må i fremtiden ha økt fokus på troppsklasser og utvikling av disse. Dette er tiltak som vil bidra til sterkere samhold, større fellesskap og en sunnere konkurransekultur. Et tiltak for å styrke fokus på tropp kan være å se på fremtidige modeller for samhandling med NM marsjering.

Anbefaling 12:

NMF må styrke arbeidet med utvikling av nasjonale og internasjonale drilldommere. I dag er det for få norske dommere som er godkjent for å dømme nasjonale konkurranser. Utvikling av dommere bør også sees i sammenheng med økt fokus på utdanning av drilltrenere og instruktører.

NMF NORGES MUSIKKORPS FORBUND

KORPSGLEDE FOR ALLE

